

*In memoriam*  
Prof.dr. ing Corneliu TARABASANU MIHAILA  
1942 - 2006

*The hall editorial board of „Ovidius University Annals of Chemistry”, the students and teaching staff of the Physics, Chemistry and Oil Processing Faculty regret the early disparition of Prof.dr. eng. Corneliu TARABASANU MIHAILA, member of the Advisory Editorial Board. Apart from Professor Tarabasanu’s scientific profile and educational contributions to organic chemistry, his modesty and opening towards knowledge transfer was impressive for all his collocutors. He also was very keen to the young student’s love for chemistry development.*

La 18 februarie 2006 ne-a părăsit, incredibil și nedrept de repede, cel care a fost prof.dr.ing. Corneliu Tărăbășanu – Mihăilă, unul dintre cei mai iubiți și apreciați dascăli ai Catedrei de Tehnologia Substanțelor Organice și a Compușilor Macromoleculari din Universitatea POLITEHNICA București. Născut la 4 februarie 1942 în comuna Jibert din județul Brașov într-o familie de intelectuali, a urmat începând din 1956 cursurile liceale la prestigiosul liceu „Stefan Ludwig Roth” din Mediaș. Anii de studenție i-a petrecut ca student al Facultății de Chimie Industrială din Institutul Politehnic Timișoara, absolvind în 1965, ca șef de promoție. Era încă de atunci pasionat de chimia coloranților și de aceea s-a înscris imediat, ca doctorand cu frecvență, la profesorul J. Reichel, unul dintre fondatorii școlii de chimie a coloranților organici din România. Teza de doctorat cu titlul „Sisteme condensate indigoid – azoice” a susținut-o în 1969.

Venit din 1969 ca asistent la disciplina de Coloranți a Facultății de Chimie Industrială din Politehnica bucureșteană, Profesorul se va fi simțit ca orice ardelean ajuns în capitală: ușor stingher și străin într-un oraș care îi amintea atât de puțin de spiritul liberal și bonomia bănățenilor. Anii de studenție l-au marcat mult și nu ezita ca de fiecare dată să își amintească cu drag de colegi și profesori; iar nouă, colaboratorilor săi, „mitici” de origine, ne atragea atenția de fiecare dată, că „o vorbă bună deschide mai multe uși” decât un spirit care poate și răni. Era de altfel primul lucru care frapa la dânsul: vorba domoală și cumpănită, în care se simțea o bunătate care îi era caracteristică. Am avut șansa să lucrez alături de Profesor aproape 25 de ani și cu greu îmi amintesc că în această perioadă să fi ridicat măcar tonul la cineva. A parcurs, cu toate piedicile pe care le impunea perioada, toate treptele didactice,

devenind în 1992 profesor la disciplina de coloranți și titular al cursului de *Chimia și tehnologia coloranților organici și a intermediarilor aromatici*. Concomitent a susținut cursuri de *Chimie organică, Metode de testare și aplicare a coloranților*, ca și pe cel de *Coloranți alimentari și cosmetici*, parte a unei serii de cursuri ce se circumscriu domeniului de *Coloranți cu aplicații neconvenționale* predate studenților de la Master. A fost un didact desăvârșit, care reușea să transmită auditoriului atât pasiunea sa pentru tema abordată, cât și impresia că până și excepțiile de la o anumită regulă au o logică și un rost al lor. Mărturie stau sutele de studenți, colaboratorii și colegii care aveau ocazia să îi urmărească cursurile sau conferințele. De fiecare dată când pregătea o prelegere își rezerva o perioadă de timp în care să poată face trimiteri și spre domenii înrudite pentru a putea scoate astfel în evidență relevanța și importanța temei abordate și a rezultatelor obținute.

Spunea un dicton al alchimiștilor „**Chimia est ars autque sciences**” iar profesorul Corneliu Tărăbășanu – Mihăilă va rămâne în amintirea tuturor celor care l-au cunoscut ca un om care într-adevăr a reușit să aducă chimia coloranților aproape de artă. În accepțiunea sa, chimia organică în general și chimia coloranților în mod special nu puteau să reprezinte numai un set de legi și substanțe care să dovedească un anumit principiu sau care să fie pur și simplu utile, ci trebuiau să fie și o dovadă a posibilităților imaginative ale minții omenești, care să creeze pe lângă satisfacție profesională și una estetică. Acest mod de abordare a cercetării științifice l-a făcut să intuiască necesitatea de a găsi domenii neconvenționale de utilizare a coloranților și ultimii 20 de ani de activitate i-a dedicat cu precădere acestui scop. A inițiat cercetări în domenii cum ar fi aplicațiile coloranților în biologie, pentru

elucidarea relațiilor structură - culoare / fluorescență, în domeniul coloranților alimentari, marcarea substraturilor virale sau nanodispersii cu utilizări în tehnică, biologie sau protecția mediului și a inițiat crearea unui modul de cursuri în domeniu pentru studenții de la master. Remarcabil este faptul că la aceste cercetări participau atât colectivul din facultate, cât și colegi din institute de cercetări – de exemplu din ICECHIM – și mai ales participau colective de alte specialități, ale căror studii elaborate pe baza substanțelor nou sintetizate puteau confirma sau, de ce nu, infirma premisele de la care pornise cercetarea. Iată este unul dintre motivele pentru care programele naționale de cercetare – CERES, RELANSIN etc – se potriveau atât de bine modului său de a aborda cercetarea.

În decursul carierei profesorul Corneliu Tărăbășanu a publicat peste 250 de articole științifice, 11 cărți, manuale și monografii, a fost autorul a 11 brevete de invenție și a peste 17 de tehnologii de fabricare a unor coloranți și a participat la nenumărate reuniuni științifice naționale și internaționale. Iar cei care îi studiază lucrările, care abordează o varietate de domenii ale chimiei coloranților – de la lucrări vizând sinteze de coloranți noi aparținând diferitelor clase structurale și tinctoriale, sisteme cromofore compact – condensate, coloranți cu structură modificată aplicabili în diverse domenii etc., - vor avea surpriza să descopere că Profesorul avea un spirit științific ce îmbina fericit elementele clasice ale cercetării științifice: observația, analiza, deducția și metoda, cu cele moderne, în care fiecare din aceste elemente se întrepătrund și completează pentru a conduce la rezultatul final propus, fără a limita însă noile căi pe care cercetările le-ar putea deschide. Poate că unul dintre cele mai frumoase exemple îl reprezintă cercetările în domeniul coloranților termo- și fotocromici, care privit din punct de vedere al influenței energiei asupra moleculelor a condus la abordarea unui nou domeniu, cel al substanțelor aplicate în terapia fotodinamică a cancerului. Acest mod de a aborda cercetarea a reprezentat pesemne adevărata lecție de viață de care au avut parte toți doctoranzii care au avut șansa să lucreze sub conducerea profesorului Corneliu Tărăbășanu, iar dacă măcar unii dintre cei 14 doctor ingineri care și-au obținut deja titlul științific lucrând alături de Profesor vor continua pe această cale și vor reuși să

o transmită mai departe, știința coloranților în România va putea progresa. Iar pentru tot ceea ce cu generozitate și bunătate oferea celor din jur, Profesorul cerea o singură răsplată: dorința de a vedea că oamenii se implică trup și suflet în tema pe care o studiază și că încep să rezolve singuri problemele care apar în cercetare.

Departa de a fi preocupat numai de cercetările științifice, profesorul dr.ing. Corneliu Tărăbășanu – Mihăilă a fost un om care s-a bucurat de viață, care avea o mare dragoste pentru tot ce era frumos și mai ales pentru tot ce era colorat. Iubea pictura, asculta cu pasiune muzică și mai ales era pasionat de creșterea florilor pe care le iubea pentru fragilitatea lor și de care se bucura de fiecare dată când le vedea înflorite. Nu înceta să se mire de măreția naturii vorbind cu pasiune de culorile naturii, pe care „noi nu încercăm decât să le copiem și asta cu succes îndoielnic”.

Profesorul a încercat mereu să crească tinerii pasionați de chimie și de aceea s-a implicat și în pregătirea lotului olimpic de chimie a României, iar pasiunea și dăruirea cu care încerca să le îndrume pașii l-au făcut să fie unul dintre cei mai iubiți și apreciați profesori din facultate pentru că elevii și studenții îi simțeau cel mai bine entuziasmul pentru meserie pe care l-a păstrat până în ultimele clipe. Ceea ce simte întreaga comunitate a chimiștilor acum, când Profesorul nu mai este printre noi, este greu de exprimat în cuvinte pentru că dispariția unui om de asemenea dimensiune umană și profesională lasă un gol care multă vreme nu va putea fi umplut. Le rămâne celor care i-au cunoscut ideile și preocupările datorita de onoare să continue și să încerce să ducă la bun sfârșit planurile Profesorului. Iar dacă acestea se vor împlini odată vom avea senzația că auzim atât de familiara întrebare „și te-ai gândit ce faci în continuare?” cu care ne întâmpina atunci când credeam că am ajuns la capătul unui drum.

Va rămâne pentru toți un exemplu de urmat, pentru că din ce în ce mai rar într-o persoană calitățile de om de știință eminent și cele umane deosebite se vor îmbina mai fericit decât în cazul dascălului nostru, Profesorul Corneliu Tărăbășanu – Mihăilă.

**Conf.dr.ing. Stefan Theodor TOMAS**

Disciplina Coloranți

Facultatea de Chimie Aplicată și Știința Materialelor

**Universitatea POLITEHNICA București**